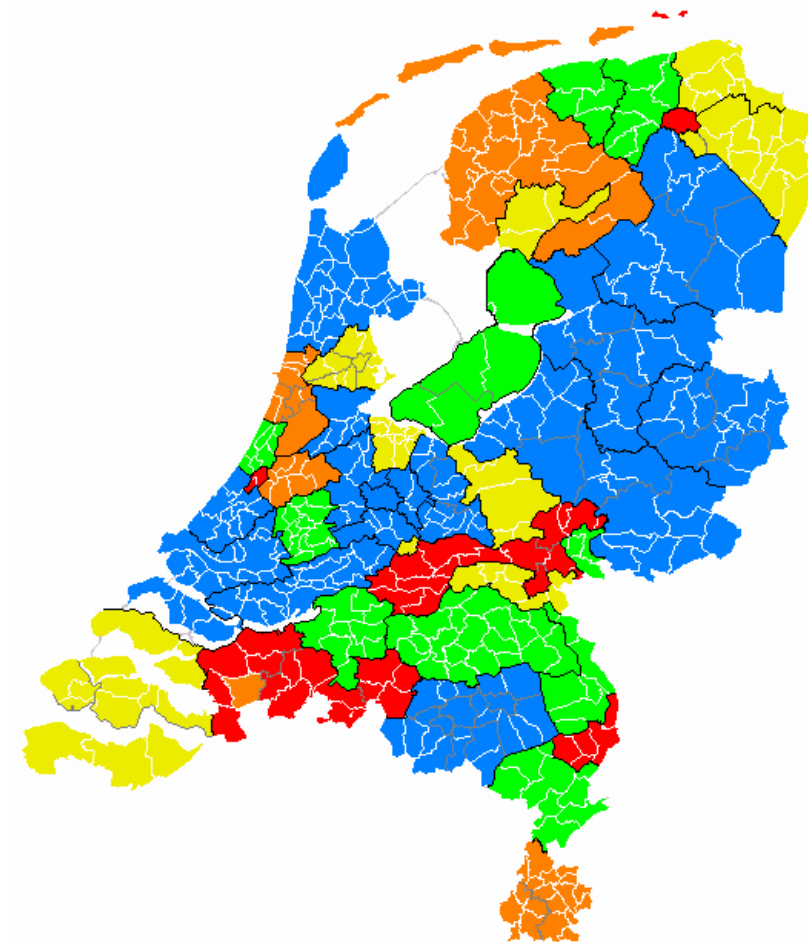

REGIONALE SAMENWERKING

Samenwerkingsvormen op sociale veiligheid in Nederland

door Debra van der Heijden
Utrecht, 19 december 2008

VEILIGHEID DOOR SAMENWERKING

INHOUDSOPGAVE

Regionale Samenwerking
pagina 2/34

Inleiding	4
Aanleiding	4
Doel	4
Uitvoering	4
Samenwerking sociale veiligheid per veiligheidsregio	5
Amsterdam-Amstelland	5
Brabant-Noord	5
Brabant-Zuidoost	5
Drenthe	6
Flevoland	6
Friesland	7
Gelderland-Midden	8
Gelderland-Zuid	8
Gooi en Vechtstreek	9
Groningen	9
Haaglanden	10
Hollands Midden	10
IJsselland	11
Kennemerland	11
Limburg-Noord	12
Midden- en West-Brabant	12
Noord- en Oost-Gelderland	13
Noord-Holland Noord	14
Rotterdam Rijnmond	15
Twente	15
Utrecht	16
Zaanstreek Waterland	17
Zeeland	18
Zuid-Limburg	18
Zuid Holland Zuid	18
Modellen Regionale Samenwerking	20
Drie modellen	20
Model 1 - Kennisuitwisseling	21
Model 2 - Regionale samenwerking op basis van politiedistrict	22
Model 3 - Regionale samenwerking op basis van het Regionaal College	22
Geen regionale samenwerking	24
Veiligheidsregio's en sociale veiligheid	25
Wat is een veiligheidsregio?	25
Doel veiligheidsregio's	25
Taken en bevoegdheden veiligheidsregio	26
Gezag ten tijde van een ramp	26
Het Regionaal College en sociale veiligheid	26
Conclusies & aanbevelingen	29
Conclusies	29
Aanbevelingen	29
Bronnen	31

Websites	31
Literatuur	31
Bijlage 1: Overzicht regionale samenwerking in Nederland	33

INLEIDING

AANLEIDING

In Nederland zijn veiligheidsregio's opgericht om de fysieke veiligheid te borgen. Dit is nog niet wettelijk vastgelegd. Wel ligt er een wet klaar, de Wet op de Veiligheidsregio, deze wet zal naar verwachting medio 2009 worden ingevoerd. De veiligheidsregio's zijn echter wel reeds gevormd en men rekent er op dat de wet wordt ingevoerd. De veiligheidsregio's richten zich op organisatie voor rampen en crisisbeheersing. De sociale veiligheid staat hier los van en is (nog) niet in een wet vastgelegd. Sociale veiligheid heeft betrekking op de ervaring van (on)veiligheid van een individu. Het sociale aspect staat voor het menselijk handelen. Het gaat hier om (on)veiligheid wat is veroorzaakt door menselijk handelen. Er zijn in Nederland diverse samenwerkingsverbanden actief op het gebied van sociale veiligheid.

DOEL

Dit onderzoek schetst een beeld van de huidige vormen van samenwerking op het gebied van sociale veiligheid in Nederland. Het doel van het onderzoek is om inzicht te geven waar en hoe in de regio's wordt samengewerkt op sociale veiligheid en op welke onderwerpen. Ook wordt er gekeken of er op basis van de verschillen en overeenkomsten tussen de samenwerkingsverbanden verschillende modellen van samenwerking bestaan. Dit wordt gespiegeld aan de ontwikkelingen op het terrein van fysieke veiligheid in de zogenoemde Veiligheidsregio's.

UITVOERING

Om te komen tot dit onderzoek is gebruik gemaakt van diverse bronnen. Het CCV heeft met diverse samenwerkingsverbanden in de diverse regio's in Nederland gesprekken gevoerd. Deze gespreksverslagen zijn de basis van dit onderzoek. Tevens is er gebruik gemaakt van het onderzoek 'Regionale Samenwerking binnen integraal veiligheidsbeleid' van de B&A groep en van de uitgave 'Publieke wenselijkheid of private beleidsvrijheid' van Mr. J.G. Groeneveld-Louwerse.

De gesprekken zijn gevoerd in de periode van 4 februari 2008 tot 20 augustus 2008. De gespreksverslagen zijn geanalyseerd aan de hand van een aantal criteria. De criteria hebben betrekking op de structuur en de inhoud van het samenwerkingsverband. De analyse van de gespreksverslagen is de voedingsbodem dat heeft geleid tot een drietal samenwerkingsmodellen.

SAMENWERKING SOCIALE VEILIGHEID PER VEILIGHEIDSREGIO

De samenwerking van partners op het gebied van sociale veiligheid kan per veiligheidsregio of zelfs politiedistrict (hierna te noemen district) sterk uiteen lopen. In dit hoofdstuk worden de huidige samenwerkingsverbanden per veiligheidsregio uitgediept.

AMSTERDAM-AMSTELLAND

Deze regio is opgedeeld in vijf districten; Centrum, Noord, Oost, Zuid en West. De regio bestaat uit zes gemeenten.

Op verzoek van de Driehoek Amsterdam-Amstelland en het Regionaal College Amsterdam-Amstelland is een Regionaal Veiligheidsplan gemaakt. Alle partijen zijn vertegenwoordigd in dit samenwerkingsverband, de gemeenten, het Openbaar Ministerie en de politie.

De onderwerpen waar men zich op richt of heeft gericht zijn overlast in de publieke ruimte, jeugdcriminaliteit, veelplegers, zware & georganiseerde criminaliteit en prioritaire delicten (geweld, vermogen en discriminatie).

BRABANT-NOORD

Deze regio is opgedeeld in vijf districten; Den Bosch, Aa en Dommel, Maasland, De Leijgraaf en Land van Cuijk. De regio bestaat uit 21 gemeenten.

In het district 'De Leijgraaf' in de regio Brabant Noord vindt vijf à zes keer per jaar een districtelijk vooroverleg voor de driehoek plaats. De basis is het Integraal Veiligheidsplan. Naast de gemeenten zijn het Openbaar Ministerie en de politie betrokken bij dit overleg. Qua financiën is er niets op poten gezet.

Naast het districtelijk overleg komen vier tot vijf keer per jaar alle Integraal Veiligheidsmedewerkers van alle gemeenten in de regio met het Openbaar Ministerie en de politie bij elkaar. Er is een stuurgroep opgericht en er zijn werkgroepen ingesteld. De onderwerpen waar de regio zich mee bezig houdt zijn de wet tijdelijk huisverbod, Bibob en de opiumwet artikel 13B.

Als knelpunt wordt benoemd dat het Regionaal College integrale veiligheid beter moet inbedden. In de toekomst zou men graag zien dat er één gezamenlijk en afgestemd Integraal VeiligheidsPlan komt.

BRABANT-ZUIDOOST

Deze regio is opgedeeld in tien (territoriale) afdelingen; Best Oirschot & Son, Gemert Laarbeek, Helmond, Deurne Asten Someren, Geldrop Mierlo Nuenen, Eindhoven, Veldhoven, De Kempen, Valkenswaard Waalre en Cranendonck. De regio bestaat uit 21 gemeenten.

In het district 'De Kempen' bestaat een Integraal Veiligheidscoördinatorenoverleg. Naast de gemeenten nemen ook het Openbaar Ministerie en de politie deel in dit overleg.

In de hele regio bestaat ook nog het platform Integrale Veiligheidscoördinatoren. Deze ambtelijke groep bespreekt onderwerpen die ook in het Regionaal College besproken gaan worden. Het doel van het platform is om ervaringen uit te wisselen, bezoeken regelen en best practices te verzamelen. Dit platform komt twee keer per jaar bij elkaar. De planning is om dit te verdubbelen.

Door het regionaal college worden werkgroepen ingesteld. Regionaal zijn er werkgroepen ingesteld over aanpak hennepkwekerijen, vrijplaatsen en buurtbemiddeling. Een werkgroep wordt door één van de gemeenten getrokken en bestaat uit een bestuurlijke trekker, de burgemeester en een ambtenaar. De uitkomsten van de werkgroep worden aan het Platform Integraal Veiligheidscoördinatoren voorgelegd om vervolgens indien nodig voor te leggen aan het Regionaal College.

De coördinator Bibob & het prostitutie controleteam worden betaald uit een fonds wat op basis van aantal inwoners is gevuld.

Als knelpunt wordt gezien dat burgemeesters met opdrachten uit het Regionaal College terugkomen en er geen rekening mee houden dat de gemeenteraad dat niet wilt.

DRENTHE

De veiligheidsregio Drenthe valt geografisch samen met de provincie Drenthe. De regio is opgedeeld in drie districten; Drenthe Noord, Drenthe Zuid-Oost en Drenthe Zuid-West. De drie districten werken samen in het netwerk Veilig Drenthe. In totaal liggen in de regio twaalf gemeenten.

Op initiatief van het Regionaal College is het Netwerk Veilig Drenthe samengevoegd met de coördinatiegroep Veiligheidsplan en zodoende is de coördinatiegroep Integraal Veiligheidsplan ontstaan. In deze coördinatiegroep nemen het Openbaar Ministerie, de politie en de gemeenten deel. Er is geen separaat financieel plan voor de coördinatiegroep. Wel draagt de provincie bij door middel van het faciliteren van bijeenkomsten.

De onderwerpen waar het samenwerkingsverband zich op heeft gericht de afgelopen tijd waren aanpak van ernstige overlast, model horecaconvenant, regionaal veiligheidsplan en een uniform prostitutiebeleid. In de toekomst wil het samenwerkingsverband zich meer focussen op jeugdoverlast en de aanpak hiervan.

Als knelpunt wordt door het samenwerkingsverband ervaren dat het niet gemakkelijk is om alle ambtenaren in de regio mee te krijgen.

FLEVOLAND

De veiligheidsregio Flevoland valt geografisch samen met de provincie Flevoland. De regio is opgedeeld in twee districten; Flevoland Noord en Flevoland Zuid en bestaat uit zes gemeenten.

In de veiligheidsregio Flevoland werken de zes gemeenten, het Openbaar Ministerie en de politie samen. Naast het delen van informatie pakken zij ook gezamenlijk zaken aan.

Als knelpunt ervaart het samenwerkingsverband dat de problematiek per gemeente verschilt. Almere kent randstadproblematiek en de gemeenten Emmeloord, Dronten, Urk en Noord-Oostpolder kennen juist weer plattelandproblematiek. De gemeente Lelystad valt hier net tussenin.

Er is geen aparte financiering opgezet voor het samenwerkingsverband. In de toekomst wil het Regionaal College naar een meer gestructureerdere vorm van samenwerking zoals deze plaats vindt in Noord Holland Noord en Noord Oost Gelderland. Bestuurlijk wil men deze richting op echter op ambtelijk niveau is men nog niet zo ver.

FRIESLAND

De veiligheidsregio Friesland valt geografisch samen met de provincie Friesland. De regio is niet opgedeeld in districten. Er zijn twee samenwerkingsverbanden op het gebied van sociale veiligheid actief in de regio. Voor de gehele regio is hier onlangs een start gemaakt, de Integrale Veiligheid coördinatoren van alle gemeenten zijn enkele malen bij elkaar geweest.

NOFA (NOORD OOST FRIESE AANPAK)

In de NOFA nemen vier gemeenten zitting, Dantumadeel, Dongeradeel, Kollumerland en Achtkarspelen. Het Regionaal College doet niets aan regionale samenwerking in de regio.

De NOFA bestaat uit vijf pijlers, veiligheid is één van deze pijlers. De vier algemeen directeuren vergroten de bestuurskracht. Zij zien er op toe dat hun afdelingsplannen en begrotingsvoorstellen beschikbaar worden gesteld. Het dagelijks bestuur van NOFA wordt gevormd door een viertal wethouders uit de vier gemeenten en een tweetal burgemeesters van wie één als voorzitter. Ieder lid van het dagelijks bestuur is inhoudelijk als voorzitter en beleidsmatig coördinator gekoppeld aan één van de vijf pijlers. Er wordt momenteel nog overleg gevoerd over de invulling van de pijler veiligheid met projecten.

Er is een scherp onderscheid in de bestuurlijke en ambtelijke verantwoordelijkheden. Het algemeen bestuur stelt de kaders en doelstellingen vast en het dagelijks bestuur houdt zich bezig met de lopende zaken.

Tevens is er een regisseur aangesteld. Hij houdt zich bezig met regisseren, verbinden, initiëren, agenderen en monitoren. Hij regisseert en ondersteunt de condities zodoende de bestuurlijke en ambtelijke actoren hun taken kunnen uitvoeren. Hij is dan ook geen eindverantwoordelijke.

GELDERLAND-MIDDEN

Deze regio is opgedeeld in drie districten; West-Veluwe Vallei, Arnhem Veluwezoom en Rivierenland. De regio bestaat 16 gemeenten.

DISTRICT WEST-VELUWE VALLEI

In dit district vindt overleg plaats tussen de ambtenaren die gemoeid zijn met de integrale veiligheid in hun gemeente. Het Openbaar Ministerie en de politie zijn niet betrokken bij dit overleg. Wel is dit overleg gelieerd aan de districts driehoek. De onderwerpen waar het overleg zich mee bezig houdt zijn het Project Valleilijn (spoor) en huiselijk geweld. Er is geen aparte financiering opgezet voor het overleg.

Het knelpunt waar het overleg tegen aan loopt is dat er op regionaal niveau te veel verschillen zijn in visie. De projecten die van bovenaf worden opgedragen lopen goed, echter de projecten die van werkvloer komen lopen niet zo goed.

DISTRICT ARNHEM VELUWEZOOM

Geen informatie over bekend.

DISTRICT RIVIERENLAND OOST

In dit deel van het district vindt samenwerking plaats op districtsmodel. De gemeenten, de politie en het Openbaar Ministerie nemen deel aan dit overleg. Er is geen aparte financiering opgezet. De prioriteiten waar het samenwerkingsverband zich op richt zijn alcohol- & drugsoverlast, vandalisme, buurtoverlast en vormen van evenementen/horeca. In de toekomst wil men zich richten op buurtbemiddeling.

Als knelpunt wordt ervaren dat er overlappen zitten in projecten en dat er weinig wordt gedaan met de gezamenlijke kennis en kunde van elkaar. Men weet soms niet van elkaar wat men doet en waar men voor is ingehuurd. Wel wordt er gebruik gemaakt van de kennis van andere regionale samenwerkingsverbanden zoals de Achterhoek en SRE (Samenwerkingsverband Regio Eindhoven).

GELDERLAND-ZUID

Deze veiligheidsregio is opgedeeld in drie districten; De Waarden, Tweestromenland en Nijmegen. De regio bestaat uit 16 gemeenten.

DISTRICT DE WAARDEN

In de regio Gelderland Zuid komen de beleidsmedewerkers integrale veiligheid vijf à zes keer per jaar bij elkaar. Tevens zijn bij dit overleg ook politiefunctionarissen aanwezig. De vraag speelt of er wel behoefte is aan meer samenwerking in de regio. Knelpunt zou kunnen zijn dat de gemeenten van elkaar verschillen.

DISTRICT TWEESTROMENLAND

Op districts niveau vindt er eens in de maand een integraal veiligheidsoverleg plaats. Het overleg is voornamelijk gericht op kennisuitwisseling. Er worden de laatste tijd niet of nauwelijks zaken gezamenlijk opgepakt. Met buurliggende gemeenten gebeurt dit juist des te vaker.

Tevens vindt er twee à drie keer per jaar een bijeenkomst plaats voor alle beleidsmedewerkers die zijn belast met integrale veiligheid. Deze bijeenkomsten zijn themagericht. De onderwerpen die ter sprake zijn gekomen zijn jeugdoverlast, huiselijk geweld, buurtoverlast en het Politiekeurmerk Veilig Wonen.

DISTRICT NIJMEGEN

Geen informatie over bekend.

GOOI EN VECHTSTREEK

Deze veiligheidsregio is opgedeeld in twee districten; Noord en Zuid. Er liggen in deze regio 9 gemeenten.

In deze regio komen de beleidsmedewerkers Openbare Orde en Veiligheid één keer in de maand bij elkaar. De politie is de initiator van dit overleg. Het Openbaar Ministerie is niet vertegenwoordigd in dit overleg. De onderwerpen waar het samenwerkingsverband zich op richt zijn huiselijk geweld en alcoholpreventieprojecten. In de toekomst wilt men graag een wet tijdelijk huisverbod realiseren. Er is geen aparte financiering voor het samenwerkingsverband. Tevens is er in de regio geen veiligheidshuis, hier is ook geen behoefte aan.

GRONINGEN

De veiligheidsregio Groningen valt geografisch samen met de provincie Groningen. De regio is opgedeeld in drie districten; Noord/West Groningen, Groningen/Haren en Midden/Oost Groningen. De regio bestaat uit 25 gemeenten.

DISTRICT NOORD/WEST GRONINGEN

Regio WestGroningen

De gemeente Leek vormt samen met de gemeenten Marum, Grootegast, De marne, Zuidhorn en Winsum de regio West Groningen. In deze regio vindt vijf tot zes keer per jaar een overleg plaats. Naast de gemeente nemen ook het Openbaar Ministerie en de politie deel aan het overleg. De onderwerpen waar het overleg zich mee bezig houdt zijn het handhavingsbeleid, drugsbeleid, veiligheidshuizen, Bibob en de wet op bestuurlijke boete. In de toekomst wil het overleg zich richten op het alcoholgebruik van jongeren en de overlast c.q. schade tijdens de jaarwisseling.

Als knelpunt wordt ervaren dat de problematiek van de gemeenten te verschillend van aard is om gezamenlijk aan te pakken. Er vindt veel overleg plaats, maar er wordt weinig gezamenlijk aangepakt.

Regio Noord-Groningen

De gemeenten in deze regio zijn op het gebied van sociale veiligheid in de beginfase van samenwerking. Zij zijn al enkele malen bij elkaar gekomen en hebben de intentie om het overleg voort te zetten.

DISTRICT MIDDEN/OOST GRONINGEN

In deze regio werken de volgende gemeenten samen; Haren, Hoogezand-Sappemeer, Veendam, Pekela, Stadskanaal, Vlagtwedde, Bellingwedde, Winschoten, Reiderland, Slochteren, Scheemda en Menterwolde. Wel zijn er ideeën voor een regionaal overleg. De ambtenaren komen vier à vijf keer per jaar bij elkaar. De provincie, het Openbaar Ministerie en de politie sluiten ook aan bij dit overleg. Het overleg is gericht op kennis met elkaar delen en het elkaar kennen en opzoeken.

De onderwerpen die aan de orde zijn gekomen zijn een uniform prostitutiebeleid, drugs- en coffeeshopbeleid, Bibob en de spoorlijnproblematiek Groningen-Nieuwe Schans. Voor deze regio geldt dat de vrijblijvendheid als knelpunt wordt ervaren. Er is echter wel sprake van bestuurlijke borging.

DISTRICT GRONINGEN/HAREN

Voor zover bekend vindt in deze gemeenten geen regionale samenwerking plaats. De gemeente Haren heeft zich aangesloten bij het district Midden/Oost Groningen.

HAAGLANDEN

Deze regio bestaat uit 9 gemeenten en is niet onderverdeeld in districten.

Het netwerk OOV Haaglanden bestaat uit de 9 gemeenten van de politieregio dat gelijk loopt aan de grenzen van de veiligheidsregio. Het Openbaar Ministerie en het Adviespunt Integrale Veiligheid van de politie Haaglanden nemen ook deel aan dit overleg, de provincie is formeel toevoorder. Het initiatief tot oprichting van dit netwerk komt van de politie. Het is dan ook georganiseerd in het verlengde van het Regionaal College. Het betreft hier feitelijk een voorportaal. De financiën worden door de politie gedragen.

De onderwerpen die zijn opgepakt door het netwerk zijn het wettelijke huisverbod, Bibob, jeugd, geweld, veelplegers en de bestuurlijke boete. In de toekomst wil het netwerk groeien naar de veiligheidsregio.

Als knelpunt wordt ervaren dat er toch verschil in prioriteit en beeld heerst.

HOLLANDS MIDDEN

Deze regio is opgedeeld in vier districten; Duin & Bollenstreek, Rijn & Veenstreek, Leiden-Voorschoten en Gouwe IJssel. De regio bestaat uit 29 gemeenten.

DISTRICT DUIN & BOLLENSTREEK

In dit district is een ambtelijke werkgroep ingesteld. Hierin nemen de veiligheidscoördinatoren, het Openbaar Ministerie en de politie deel. Zij komen één à twee keer per maand bij elkaar ter voorbereiding op het districtscollege. Er is hiervoor geen aparte financiering opgezet.

Onderwerpen waar men zich mee bezig houdt zijn jeugd & alcohol, hennep en PKVW.

Knelpunt voor deze samenwerking is dat er weinig gemeenschappelijke onderwerpen zijn waar men op samenwerkt. Ook blijkt geld & capaciteit een probleem te zijn. Tevens is er weinig wisselwerking tussen de vier districten in de regio.

DISTRICT RIJN & VEENSTREEK

In dit district vindt geen regionale samenwerking plaats op het gebied van sociale veiligheid.

DISTRICT LEIDEN-VOORSCHOTEN

Geen informatie over bekend

DISTRICT GOUWE IJSSEL

In dit district zijn dertien gemeenten. Zij werken samen in het Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Midden-Holland (ISMH). Het dagelijks bestuur komt van de veiligheidsregio Hollands-Midden. Naast de gemeenten zijn ook het Openbaar Ministerie en de politie betrokken bij het ISMH.

Het ambtelijk overleg behandelt onderwerpen en wanneer dat nodig is vindt er voorbereiding plaats voor het districtscollege. Het districtscollege verstrekt vaak een opdracht aan het ambtelijk overleg om iets uit te werken voor de regio. De gemeente waar het probleem speelt neemt over het algemeen het voortouw in de uitwerking. De burgemeester van deze gemeente is dan ook vaak de trekker.

Voor wat betreft het ISMH is er een gemeenschappelijke financiële regeling. De gemeenten dragen een bedrag per inwoner bij. Op projectniveau is er geen financiering, dat moeten de gemeenten zelf financieren.

Onderwerpen waar men zich mee bezig heeft gehouden zijn onrechtmatig wonen, de jaarwisseling en handreiking aanpak woonwagenvakanties. Voor de toekomst staan de bestuurlijke boete en de bestuurlijke beschikking op de agenda. Tevens wil men in de toekomst samenwerken met andere districten.

IJSSELLAND

Deze regio is opgedeeld in drie districten; Noord, Midden en Zuid. De regio bestaat uit 11 gemeenten.

De elf gemeenten in deze regio, de provincie en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hebben in 2001 het Project Integrale Veiligheid IJsselland (PIV) opgestart. Financiering wordt dan ook gedragen door deze drie partijen. Naast deze drie partijen zijn ook het Openbaar Ministerie en de politie betrokken bij het project. Het PIV stimuleert gemeenten bij het opzetten en uitvoeren van een integraal veiligheidsbeleid. Per 1 januari 2008 gaat de PIV overgegaan in het structurele samenwerkingsverband Regionaal Coördinatiepunt Integrale Veiligheid IJsselland (RCIV). Het RCIV is meer van en voor de gemeenten en functioneert in opdracht van het Regionaal College.

De onderwerpen waar het RCIV een bijdrage aan levert dan wel heeft geleverd zijn PKVW, jeugd & alcohol, veelplegers, veilige school, huiselijk geweld, veiligheidsmonitor integrale veiligheid en afstemming beleidscyclus.

Als knelpunt wordt ondervonden dat de gemeenten het integraal veiligheidsbeleid niet allemaal even goed van de grond krijgen. Vooral de kleine en middelgrote gemeenten hebben hier moeite mee en hebben behoefte aan ondersteuning. Tevens wordt ondervonden dat de gemeenten niet altijd goed in hun rol als regisseur zitten.

KENNEMERLAND

Deze regio is opgedeeld in vier districten; IJmond, Kennemerland Zuid, Haarlem en Haarlemmerliede. De regio bestaat uit 9 gemeenten.

Geen informatie over bekend.

LIMBURG-NOORD

Deze regio is opgedeeld in drie districten; Venray, Venlo en Midden Limburg. De regio bestaat uit 21 gemeenten.

DISTRICT VENRAY

In het district Venray is een Ambtelijke Commissie Driehoek (ACD) ingesteld. Het ACD is ter voorbereiding op de districts-driehoek. Per onderwerp is de burgemeester van één van de gemeenten trekker en tevens verantwoordelijke. Naast de zeven veiligheidscoördinatoren is het Openbaar Ministerie en de politie betrokken bij het ACD. De financiën worden door de gemeente op basis van aantal inwoners gedragen.

De onderwerpen die regionaal zijn opgepakt zijn als volgt; school & veiligheid, woninginbraak, hennep, veiligheidshuis, bewaarfunctie politie, huiselijk geweld, daklozen en veel- & meerplegers.

Geld en capaciteit zijn knelpunten waar het samenwerkingsverband tegenaan loopt. Tevens zijn er ook andere regionale samenwerkingsverbanden over welzijn & onderwijs. De connectie tussen de verschillende samenwerkingsverbanden is niet optimaal.

Het samenwerkingsverband heeft behoefte aan een goed stroomschema voor samenwerking tussen politie, gemeenten en het Openbaar Ministerie.

DISTRICT VENLO

Geen informatie over bekend

DISTRICT MIDDEN LIMBURG

In dit district werken beleidsmedewerkers openbare orde en veiligheid van de zeven gemeenten samen met het Openbaar Ministerie en de politie in de agendacommissie. De agendacommissie is gericht op onderlinge uitwisseling en dient ter voorbereiding op de districts-driehoek. Er is geen aparte financiering opgezet voor de agendacommissie.

De onderwerpen waar de agendacommissies zich mee bezig houdt zijn buurtbemiddeling, woninginbraak, politiejunoren en veilige school. Als uitdaging ziet men om met alle gemeenten uit de regio projecten op te zetten. Tevens is door het Regionaal College aangegeven dat zij de veiligheidsregio willen uitbreiden met sociale veiligheid.

MIDDEN- EN WEST-BRABANT

Deze regio is opgedeeld in vier districten; Bergen op Zoom, Breda, Oosterhout en Tilburg. De regio bestaat uit 26 gemeenten.

DISTRICT BERGEN OP ZOOM

De gemeente Roosendaal is niet betrokken bij een districtelijke noch regionale vorm van samenwerking op het gebied van sociale veiligheid.

DISTRICT BREDA

Geen informatie over bekend.

DISTRICT OOSTERHOUT

In dit district werken de tien gemeenten samen met de politie en het Openbaar Ministerie. Aangesloten is ook de provincie Noord-Brabant. De partijen hebben hun samenwerking vastgelegd in een convenant en tevens is er een programmamanager aangesteld. De GGD (Gemeentelijke GezondheidsDienst), GGZ (Geestelijke GezondheidsZorg), Stichting MEE, Bureau Jeugdzorg en Novadic Kentron (verslavingszorginstelling) zijn convenantpartner.

Eén keer per maand vindt er een ambtelijk overleg plaats welke wordt voorgezeten door de programmamanager. De districts-driehoek komt 5 à 6 keer per jaar bij elkaar. Dan is er ook nog een stuurgroep opgericht en zij komen 4 keer per jaar bij elkaar. De onderwerpen worden allen apart door een werkgroep opgepakt. De werkgroep is zowel bestuurlijk als ambtelijk opgetuigd.

De financiën van de samenwerking worden gedragen door de gemeenten en de provincie. De gemeenten betalen naar rato van inwonertal en de provincie betaald de helft van de kosten door middel van een subsidie.

De onderwerpen waar de werkgroepen zich mee bezig houden zijn jeugd en overlast, horeca en overlast, alcohol en drugs, evenementenbeleid en verkeersveiligheid. Als succesfactor wordt benoemd de gezamenlijke alcoholaanpak, de wil om samen te werken. Tevens is in iedere gemeente een zorgplatform gerealiseerd. In de toekomst ziet men mogelijkheden met de onderwerpen polarisatie en radicalisering, geweldsincidenten en handhaving & toezicht. Speerpunt van het samenwerkingsverband wordt een veiligheidshuis.

Knelpunten waar het samenwerkingsverband tegenaan liep zijn capaciteit & middelen en de doorzettingsmacht. Daarbij heeft het samenwerkingsverband te maken met andere grenzen van de GGD, deze vallen niet allen binnen het district.

DISTRICT TILBURG

Geen informatie over bekend.

NOORD- EN OOST-GELDERLAND

Deze regio is opgedeeld in vier districten; Noordwest-Veluwe, Apeldoorn, IJsselstreek en Achterhoek. De regio bestaat uit 21 gemeenten.

Sinds april 2006 is het samenwerkingsverband NOGveiliger actief. Het project loopt van 1 januari 2007 tot en met 31 december 2008. Het doel van het samenwerkingsverband is 'het verbeteren van de samenwerking tussen de gemeenten, de politie en het Openbaar Ministerie en het in gezamenlijkheid aanpakken van veiligheidsproblemen binnen de regio Noord en Oost Gelderland'. Voor de uitvoering van het project is een projectbureau ingericht. De opdrachtgever van het project is oorspronkelijk de politie Noord- en Oost-Gelderland.

Dit samenwerkingsverband valt onder het Regionaal College van Noord en Oost Gelderland. Het Openbaar Ministerie, de politie en de gemeenten zijn hierbij betrokken. De financiën worden gedragen door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de provincie Gelderland en de gemeenten. Ketensamenwerking is één van de pijlers van het project. Op basis van de wensen van o.a. de gemeenten kan

het Regionaal College prioriteiten stellen voor de politieorganisatie. Daarbij is nadrukkelijk ook afstemming van het beleid met het Openbaar Ministerie en andere relevante veiligheidspartners aan de orde.

De kracht van het project zit in een aantal feiten, zo is de gemeentelijk secretaris de belangrijke schakel tussen het ambtelijke en het bestuurlijke apparaat. Tevens wordt er gebruik gemaakt van de bestaande overlegstructuren.

De onderwerpen waar het samenwerkingsverband zich op heeft gericht zijn woninginbraken, geweld, jeugdoverlast, verkeersveiligheid, fietsendiefstal, alcoholmatiging, ex-gedetineerden en veelplegeraanpak.

Als knelpunt wordt ervaren dat er een verschil zit tussen grote en kleine gemeenten.

Eind 2008 loopt het project ten einde. Per 1-1-2009 is het de bedoeling dat het project over gaat in een ´NOG Veiligerhuis´. Hier is men momenteel druk mee bezig om dit feilloos in elkaar te laten overlopen. De thema´s die reeds benoemd zijn blijven hetzelfde.

NOORD-HOLLAND NOORD

Deze regio bestaat uit 26 gemeenten en is niet opgedeeld in districten.

In de regio Noord-Holland Noord is een programmabureau opgericht. Het programmabureau bestaat nu ruim twee jaar. In eerste instantie was het een pilot van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het programmabureau staat nu op eigen benen, alle gemeenten betalen een bijdrage op basis van het aantal inwoners. Het beleid en de resultaten van het programmabureau worden in het Regionaal College ingebracht. Het programmabureau organiseert het Regionaal Platform. In het Regionaal Platform nemen alle 26 veiligheidscoördinatoren deel. Het platform komt om de zes weken bij elkaar.

In de regio wordt gewerkt met werkgroepen met een bestuurlijke trekker. De bestuurlijke trekker is de burgemeester van één van de gemeenten. De werkgroepen ontwikkelen een pakket aan maatregelen, op een specifiek onderwerp, die elke gemeente dient te implementeren. Zo zijn er momenteel drie werkgroepen ingesteld die zich bezighouden met het thema Jeugd & Alcohol, vooral in de bewustwording wordt veel energie gestoken.

Het programmabureau stimuleert en faciliteert de gemeenten, echter de gemeenten blijven zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van de projecten. Succesfactoren voor de regio zijn Bibob en de veiligheidsmatrix. Het doel van de veiligheidsmatrix is drieledig. Het helpt om een heldere probleemanalyse te maken, doelstellingen SMART te formuleren op het gebied van gewenste resultaten én gewenst maatschappelijk effect en verantwoordelijkheden benoemen welke partner waarvoor verantwoordelijk is.

Als knelpunt wordt gezien dat de veiligheidscoördinatoren te weinig tijd hebben om de projecten binnen de afgesproken termijn te implementeren. De uitdaging voor de regio is het realiseren van een Regionaal Veiligheidsplan. Een Regionaal Veiligheidsplan zou de weg vrij kunnen maken richting de veiligheidsregio.

ROTTERDAM RIJNMOND

Deze regio is verdeeld in acht districten: Waterweg-Noord, Rotterdam-West, Rotterdam-Centrum, Noord, Oost, Feijenoord-Ridderster, Zuid en De Eilanden. De regio bestaat uit 20 gemeenten.

In deze regio is een Begeleidingscommissie Integrale Veiligheid (BIV) opgericht. Eén van de burgemeesters van de gemeenten in deze regio is voorzitter van de BIV. De andere zes burgemeesters van de overige gemeenten nemen ook zitting in het overleg. Zij richten zich naar het Regionaal College en voeren uit wat het Regionaal College aangeeft. Tevens is de politie nauw betrokken bij de BIV. De financiering voor de BIV komt van de Stadsregio. Hier wordt voornamelijk de secretaris van betaald.

De onderwerpen die de BIV tot een succes hebben gemaakt zijn de tweejaarlijkse veiligheidsrapportage, PKVW (en dan ook waarom het vaak juist niet lukt), radicalisering en een onderzoek naar het integraal veiligheidsbeleid bij alle gemeenten. De onderwerpen waar zij zich nu mee bezig houden zijn alcoholgerelateerde vernielingen, nazorg jeugdige ex-gedetineerde, geweld op scholen en schoolverzuim.

Voor de toekomst ligt de uitdaging op het goed organiseren en afstemmen van beleid. Een knelpunt voor de BIV is dat de burgemeesters soms toezeggen om iets te doen, maar het vervolgens niet uitvoeren.

TWENTE

Deze regio is opgedeeld in vijf clusters: Noord, Noordoost, West, Oost en Midden. De regio bestaat uit 14 gemeenten.

Sinds eind 2006 bestaat het Platform Integrale Veiligheid Twente. In dit Platform zijn vertegenwoordigd: de veertien gemeenten, de regiopolitie, Openbaar Ministerie en de provincie Overijssel. Daarnaast zijn agendalid het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing, het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum, de Hulpverleningsdienst regio Twente en de GGD Twente. Het Platform houdt zich bezig met de (integrale) beleidsvoorbereiding en advisering van het Regionaal College. Het Platform wordt tot en met 2010 gefinancierd door middel van subsidies van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de provincie Overijssel. De financiering is deels onder voorwaarde dat het platform toegroeit naar een regionaal veiligheidshuis. Vanaf 2011 wordt gestreefd naar structurele financiering van het samenwerkingsverband.

De onderwerpen waar het Platform zich in 2009 op richt zijn o.a.: TWENS, jeugdcriminaliteit- en overlast, jeugd en alcohol, huiselijk geweld (tijdelijk huisverbod), veelplegers, nazorg detentie, aanpak A1/A35 problematiek, Veilig Recreëren en Evenementenbeleid. In het bijzonder vraagt de ontwikkelingen van de Veiligheidshuizen en de regionale dekking in Twente veel aandacht in 2009.

Het Platform concentreert zich met name op sociale veiligheid, maar legt vanuit de integrale gedachte mede gelet op de verantwoordelijkheid van de burgemeester voor het totale integrale veiligheidsbeleid in gemeenten, verbindingen met overige veiligheidsorganisaties en samenwerkingsverbanden. Dit wordt gelijk als knelpunt

ervaren. De afstemming rond veiligheidsthema's met overige disciplines verloopt nog niet altijd optimaal en verdient bijzondere aandacht in 2009.

Het platform heeft o.a succes behaald met de invoering van TWENS, een integrale veiligheidsanalyse op wijkniveau die periodiek uitgevoerd wordt door de Twentse gemeenten en de basis vormt voor het Integraal Veiligheidsprogramma op lokaal niveau. Vanaf 2008 is iedere Twentse gemeente aangesloten op de nieuwe werkwijze en in 2012 lopen alle gemeenten synchroon.

UTRECHT

De veiligheidsregio Utrecht valt geografisch samen met de provincie Utrecht. De veiligheidsregio Utrecht is opgedeeld in zeven districten; Rijn & Venen, Lekstroom, Binnensticht, Utrecht, Eemland Noord, Eemland Zuid en Utrechtse Heuvelrug. De regio bestaat uit 29 gemeenten.

Op 14 mei 2007 is in het Regionaal College de eerste opzet van de Regionale Veiligheidsstrategie 2008 - 2011 vastgesteld. Deze Regionale Veiligheidsstrategie geeft antwoord op de vraag welke doelstellingen gemeenten, politie, Openbaar Ministerie en andere partners de komende jaren nastreven en op welke veiligheidsthema's de komende jaren resultaten behaald worden.

Deze Regionale Veiligheidsstrategie is in samenspraak met de partners opgesteld. Tijdens de bijeenkomsten met burgemeesters, Openbaar Ministerie en politie is veel draagvlak gevonden voor het gezamenlijke hoofddoel van de Regionale Veiligheidsstrategie: meer recht, rust en respect in de wijk.

Voor ieder veiligheidsthema is vanuit het Regionaal College een bestuurlijke driver (portefeuillehouder) benoemd. Als co-driver zijn een Officier van Justitie en een politiefchef aan de driver toegevoegd.

De (co-)drivers nemen samen met partners initiatieven tot verbetering binnen hun veiligheidsthema, initiëren onderzoek naar 'best practices' en monitoren de voortgang en resultaten op dit veiligheidsthema. De bestuurlijke driver doet dit met name vanuit de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de regio op veiligheid en de aanpak van veiligheidsproblemen.

Hiermee wordt een stimulans en ondersteuning geboden aan de aanpak van die veiligheidsthema's op gemeentelijk niveau.

De bestuurlijke driver informeert en rapporteert periodiek aan het Regionaal College.

De regionale veiligheidsstrategie geeft aan welke ontwikkeling er wordt nagestreefd en richt zich op onderstaande veiligheidsthema's, waaraan gedurende de komende jaren een extra impuls wordt gegeven.

- overlast (jeugdoverlast) en overlast door drank en drugs
- veel voorkomende criminaliteit (fietsendiefstal, vernieling en autoinbraak)
- ondermijning (mensenhandel, georganiseerde wietteelt en heling)
- ongelijkwaardigheid (discriminatie en andere uitingen van ongelijkwaardigheid)
- misdrijven met een grote impact (geweld en woninginbraken)

Als knelpunt zou kunnen worden benoemd dat het traject net van start is gegaan.

Ondanks de regionale samenwerking in de gehele veiligheidsregio Utrecht zijn er nog een drietal districten in de Veiligheidsregio Utrecht die ieder apart ook nog overleggen voeren. Het betreft de volgende districten:

DISTRICT RIJN & VENEN

In het district vindt acht tot tien keer per jaar een ambtelijk vooroverleg (AVO) voor de districts-driehoek plaats. In het AVO nemen de gemeenten, de politie en het Openbaar Ministerie deel. De districts-driehoek heeft een status van halen en brengen, het AVO maakt besprekstukken.

Het AVO is meer gericht op het uitwisselen van kennis en ervaring. Zij pakken niet zozeer gezamenlijk zaken op. Tevens worden er geen werkgroepen gevormd voor het aanpakken van bijvoorbeeld prioriteiten. Er is geen sprake van een aparte financiering.

De onderwerpen die in het AVO aan bod zijn gekomen zijn het veiligheidshuis, de districtelijke speerpunten, bestuurlijke boete, jeugd en oud & nieuw.

Het dichtstbijzijnde veiligheidshuis is Utrecht. In dit district is één FTE aangesteld om de districtelijke aansluiting te waarborgen bij het veiligheidshuis in Utrecht. Deze persoon zit fysiek in het veiligheidshuis, maar staat op de loonlijst van de gemeenten.

DISTRICT LEKSTROOM

In dit district komen de ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor de integrale veiligheid tien tot twaalf keer per jaar bij elkaar. Dit overleg dient als vooroverleg voor de districts-driehoek die vijf tot zes keer per jaar plaats vindt. Bij beide overleggen zijn naast de gemeenten ook het Openbaar Ministerie en de politie aanwezig. Er is geen aparte financiering opgezet voor deze samenwerking.

De onderwerpen waar men zich op richt zijn diefstal van & uit auto's, veelplegers en afstemming met lokale partijen. In de toekomst zou men graag een districtelijk coördinator willen aanstellen.

Als knelpunt wordt ondervonden dat het samenwerken op regionaal niveau lastig is omdat gemeenten verschillen in grootte en problematiek. Tevens kan het hinderlijk zijn dat er geen districtelijke uitwisseling plaatsvindt.

DISTRICT BINNENSTICHT

Binnensticht een AVO waar naast de ambtenaren integrale veiligheid ook de politie en het OM aan deel nemen. Het overleg is zowel gericht op overleg en kennisuitwisseling als gezamenlijk een aanpak formuleren in een aantal districtsgebonden zaken die gebaat zijn met een dergelijke aanpak.

Daarnaast is het deels ook een vooroverleg voor het districtcollege dat ca. 6 tot 8 keer per jaar bijeen komt.

Naast de zaken die in de regionale veiligheidsstrategie zijn neergelegd, wordt hier ook de regierol van de gemeenten zelf (inzake het IVP) nader uitgewerkt. Gedacht kan worden aan aanpak oud en nieuw, aansluiting veiligheidshuis, inbraakpreventie, fietsendiefstal, diefstal uit auto's, alcoholmatiging. Daarnaast is inderdaad de aanpak hennepplantages een aandachtspunt.

ZAANSTREEK WATERLAND

Deze regio is opgedeeld in vier districten; Waterland, Zaanstreek Noord, Zaanstreek Zuid en Purmerend. De regio bestaat uit 9 gemeenten.

In deze regio is een regionale werkgroep integrale veiligheid Zaanstreek-Waterland actief. De gemeenten en de politie nemen deel aan deze werkgroep. Regionale onderwerpen worden gezamenlijk opgepakt.

De werkgroep is dan ook gericht op met name informeren, uitwisselen van kennis & ervaring en afstemmen van beleid. Er is geen aparte financiering opgezet.

Onderwerpen waar de werkgroep zich mee heeft beziggehouden zijn het Politiekeurmerk Veilig Wonen en de gemeentelijke veiligheidsanalyse.

Een knelpunt voor deze regio is de diversiteit binnen de regio. Kleine en grote gemeenten zijn het niet altijd eens met elkaar.

ZEELAND

De veiligheidsregio Zeeland valt geografisch samen met de provincie Zeeland. De provincie Zeeland is opgedeeld in drie districten; Oosterscheldebekken, Walcheren en Zeeuws Vlaanderen. De regio bestaat uit 13 gemeenten.

In de veiligheidsregio vindt het Zeeuws Overleg Ambtenaren Veiligheid plaats. Zij komen gemiddeld één keer per maand bij elkaar. Echter dit overleg is vooral gericht op fysieke veiligheid. Het Openbaar Ministerie en de politie zijn niet betrokken bij dit overleg. De gemeenten in de veiligheidsregio weten elkaar te vinden en kennen elkaar, maar pakken niet gezamenlijk problemen op. In het Regionaal College zijn er geen burgemeesters (makkelijk) bereid om de kar te trekken. De gemeenten zijn echter wel genegen tot regionale samenwerking.

De provincie heeft een stimuleringssubsidie Integrale Veiligheid beschikbaar gesteld voor de gemeenten. Het is nog niet bekend hoe deze subsidie zal worden besteedt. Men is nog aan het inventariseren welke mogelijkheden er zijn om regionale samenwerking in de provincie tot stand te laten komen en te stimuleren.

ZUID-LIMBURG

Deze regio is opgedeeld in vier districten; Heerlen, Sittard, Kerkrade en Maastricht. De regio bestaat uit 19 gemeenten.

In deze regio vindt geen regionale samenwerking plaats op het gebied van sociale veiligheid.

ZUID HOLLAND ZUID

Deze regio is opgedeeld in drie districten; Alblasserwaard & Vijfheerenlanden, Dordrecht & Zwijndrechtse Waard en Hoeckse Waard. De regio bestaat uit 19 gemeenten.

Sinds april 2006 is in deze regio een Veiligheidssociëteit operationeel. In de Veiligheidssociëteit zitten de burgemeesters van de betreffende gemeenten, Openbaar Ministerie, politie, GHOR en de brandweer. De Veiligheidssociëteit is opgedeeld in drie onderdelen; het Leerhuis, de Werkplaats en het Marktplaats. Het Leerhuis is gericht op themabijeenkomsten. Ongeveer drie keer per jaar organiseert de Veiligheidssociëteit een themabijeenkomst. De Werkplaats is gericht op informatievergaring en verdieping op een probleem. De Veiligheidssociëteit sluit aan bij de werkgroep en zoekt vergelijkbare best practices en zal de opgedane kennis verspreiden naar de andere gemeenten. Het Marktplaats is er voor bedoeld om één keer in de twee jaar een regionale veiligheidsdag te organiseren. Tevens wordt op deze dag de Veiligheidsaward uitgereikt. De Veiligheidssociëteit is eigenlijk meer een soort kenniscentrum.

De financiering van de Veiligheidssociëteit wordt gedeeld door de politie en de gemeenten.

Een knelpunt voor de Veiligheidssociëteit is dat de Werkplaats nog niet optimaal werkt. Het product wat wordt geleverd door een gemeente wordt niet zomaar overgenomen door andere gemeenten. De formele structuur is nog niet optimaal.

MODELLEN REGIONALE SAMENWERKING

Uit het voorgaande hoofdstuk blijkt dat er in vele regio's in Nederland wordt samengewerkt, maar ook dat dit op verschillende manieren gebeurt. Iedere regio of district geeft er zijn eigen invulling aan. Uit de inventarisatie van alle samenwerkingsverbanden is gebleken dat er veel overeenkomsten maar ook verschillen zijn in de manier van samenwerking. Op basis van deze overeenkomsten en verschillen is het CCV gekomen tot drie modellen van regionale samenwerking. Deze worden in dit hoofdstuk uitgewerkt.

DRIE MODELLEN

In Nederland zijn in zijn algemeenheid drie modellen van regionale samenwerking op het terrein van sociale veiligheid te onderscheiden. Deze modellen worden onderscheiden op basis van een vijftal criteria. Deze criteria zijn: opzet, overlegstructuur, bestuurlijk draagvlak, actoren en financiering.

De drie modellen die worden onderscheiden zijn:

Model 1: Kennisuitwisseling

Model 2: Regionale samenwerking op basis van een politiedistrict

Model 3: Regionale samenwerking op basis van een regionaal college

TABEL 1: OVERZICHT MODELLEN

	Model 1 - <i>Kennisuitwisseling</i>	Model 2 - <i>Regionale samenwerking op basis van een politiedistrict</i>	Model 3 - <i>Regionale samenwerking op basis van een regionaal college</i>
Opzet	Kennis- en informatie- uitwisseling	Vaak ter voorbereiding op de districts driehoek	Vaak ter voorbereiding op het Regionaal College
Overlegstructuur	Geen formele overlegstructuur aanwezig, veelal op basis van vrijwilligheid	Formele overlegstructuur aanwezig	Formele overlegstructuur aanwezig
Bestuurlijk draagvlak	Nee	Ja, zowel districtelijk of regionaal door driehoek	Ja, door Regionaal College
Actoren	In ieder geval gemeenten, anderen afhankelijk van het doel van het samenwerkingsverband	In ieder geval gemeenten, Openbaar Ministerie en Politie	In ieder geval gemeenten, Openbaar Ministerie en Politie
Financiering	Geen aparte financiering opgezet	Geen aparte financiering of op basis van aantal inwoners in gemeente	Geen aparte financiering of op basis van aantal inwoners in gemeente of pilot

MODEL 1 - KENNISUITWISSELING

Dit model heeft voornamelijk betrekking op het uitwisselen van kennis en informatie. Er is geen duidelijke overlegstructuur aanwezig. Het (bestuurlijk) draagvlak is nog niet altijd duidelijk aanwezig. Echter de basis voor kennisuitwisseling ligt er wel.

Het kan per samenwerkingsverband verschillen welke actoren betrokken zijn bij het overleg. Sowieso zijn altijd de gemeenten betrokken bij het overleg. Afhankelijk van het doel van het samenwerkingsverband kan worden bepaald welke actoren moeten worden betrokken bij het overleg. Er valt hier dan ook geen bepaald stramien aan te koppelen. Als er meerdere partijen betrokken zijn bij het samenwerkingsverband dan zijn dit over het algemeen genomen de politie en het Openbaar Ministerie.

Onderbouwing samenwerkingsverbanden

Uit de geïnventariseerde samenwerkingsverbanden die volgens dit model samenwerken blijkt dat er geen aparte financiering is opgezet. In bijvoorbeeld de provincie Zeeland is door de provincie een stimuleringssubsidie Integrale Veiligheid beschikbaar gesteld. Vaak is er geen sprake van een vaste coördinator.

De onderwerpen die de geïnventariseerde samenwerkingsverbanden hebben aangegeven zijn divers van aard. Het is dan ook zeer afhankelijk van de problematiek en prioritering van de gemeente. Onderwerpen die aan bod zijn geweest zijn jeugdoverlast, huiselijk geweld, buurtoverlast, PKVW, alcoholpreventieprojecten en gemeentelijke veiligheidsanalyse. In de toekomst wil de veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek zich onder andere bezighouden met het tijdelijk huisverbod.

De diversiteit van de gemeenten in de regio kan als knelpunt worden ervaren. Kleine en grote gemeenten hebben te maken met diverse problematiek en zijn het dan ook niet altijd eens met elkaar. Dit is het geval bij het district De Waarden in Gelderland Zuid.

Samenwerkingsverbanden actief op niveau van model 1:

- Gelderland Midden: *District West-Veluwe Vallei*
- Gelderland-Zuid: *District De Waarden*
District Tweestromenland
- Gooi en Vechtstreek
- Groningen: *District Midden/Oost Groningen*
- Zaanstreek Waterland
- Zeeland

MODEL 2 - REGIONALE SAMENWERKING OP BASIS VAN POLITIEDISTRICT

In vergelijking met model 1 is er bij dit model al een vorm of structuur van samenwerking aanwezig. De regionale samenwerking vindt over het algemeen plaats op basis van een politiedistrict. Deze vorm van samenwerking is dan ook vaak ter voorbereiding op de districts driehoek bestaande uit de burgemeester, de districtschef en de Hoofdofficier van Justitie. Hierdoor is er voldoende bestuurlijk draagvlak aanwezig om de samenwerking te borgen. In plaats van districtelijk bestuurlijke borging kan het bestuurlijk draagvlak ook door een aantal districten gezamenlijk zijn geregeld. Alledrie de partijen zijn dan ook vertegenwoordigd in het samenwerkingsverband.

De coördinator van het samenwerkingsverband kan bijvoorbeeld de veiligheidscoördinator van de grootste gemeente zijn of eventueel iemand met een gemeenteachtergrond die fysiek geplaatst is bij de politie.

Onderbouwing samenwerkingsverbanden

De financiering is net als bij het eerste model divers. Het is geheel afhankelijk van wat de gemeenten willen bereiken en hoe ze de samenwerking willen bestendigen. In het district Gouwe IJssel en district Venray dragen de gemeenten op basis van het aantal inwoners een bijdrage aan de samenwerking. Bij de rest van de samenwerkingsverbanden is geen aparte financiering opgezet. Het is dan aan gemeenten en andere organisaties om de uren en kosten van het personeel te bekostigen.

De onderwerpen die de geïnventariseerde samenwerkingsverbanden hebben aangegeven zijn divers van aard. Het is dan ook zeer afhankelijk van de problematiek en prioritering van de gemeente. Enkele onderwerpen die aan bod zijn geweest zijn alcohol & drugsoverlast, vandalisme, overlast, Bibob, huiselijk geweld en buurtbemiddeling. In de toekomst willen enkele samenwerkingsverbanden zich richten op alcoholgebruik van jongeren, één gezamenlijk en afgestemd integraal veiligheidsplan, opvang ex-gedetineerd en het veiligheidshuis.

Het district Rivierenland Oost ervaart als knelpunt dat er overlappen in bepaalde eigen projecten zitten. Tevens wordt er niet altijd wat gedaan met de kennis en kunde van elkaar. En net als bij het eerste model ondervinden de samenwerkingsverbanden op dit niveau ook hinder van de diversiteit in problematiek en het gezamenlijk aanpakken hiervan. Daarbij wordt aangegeven dat geld en capaciteit ook een issue is.

Samenwerkingsverbanden actief op niveau van model 2:

- Brabant-Noord
- Flevoland
- Friesland: *NOFA*
- Gelderland Midden: *District Rivierenland Oost*
- Groningen: *Regio West Groningen - District Noord/West Groningen*
- Hollands Midden: *District Duin- en Bollenstreek*
District Gouwe IJssel
- Limburg Noord: *District Venray*
District Midden Limburg
- Midden- en West-Brabant: *District Oosterhout*

MODEL 3 - REGIONALE SAMENWERKING OP BASIS VAN HET REGIONAAL COLLEGE

Net als bij model 2 is er bij dit model sprake van een vorm of structuur van samenwerking. Er zijn twee mogelijkheden hoe de samenwerking tot stand kan komen. Het is op initiatief van het Regionaal College of het was reeds aanwezig en is bekrachtigd door het Regionaal College. Veelal wordt er één burgemeester als portefeuillehouder Integrale Veiligheid aangewezen. Deze burgemeester is trekker van de samenwerking op het gebied van integrale veiligheid. Er wordt een projectbureau, programmabureau of platform opgezet om de samenwerking gestalte te geven. Vaak verzorgen zij de voorbereiding voor het Regionaal College. Het bestuurlijk draagvlak is dan ook groot te noemen. De gemeenten, politie en het Openbaar Ministerie zijn altijd vertegenwoordigd in het overleg.

Onderbouwing samenwerkingsverbanden

De financiering is net als bij de andere twee modellen divers. Er is geen algemeen financieringsplaatje te geven voor een samenwerkingsverband op dit niveau.

Er zijn drie samenwerkingsverbanden, RCIV IJsselland, Noord-Holland Noord en Noord- en Oost-Gelderland, als pilot van o.a. het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gestart. De financiën werden bij deze samenwerkingsverbanden gezamenlijk met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gedragen. Het samenwerkingsverband in Twente heeft een subsidie ontvangen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de provincie Overijssel.

Vanaf eind 2007 draagt het samenwerkingsverband RCIV IJsselland de financiën zelf. Bij het samenwerkingsverband Noord-Holland Noord zijn zij al vanaf begin 2007 financieel onafhankelijk van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Noord- en Oost-Gelderland kan nog tot eind 2008 rekenen op een bijdrage van het ministerie.

De onderwerpen die de geïnventariseerde samenwerkingsverbanden hebben aangegeven zijn divers van aard. Het is dan ook zeer afhankelijk van de problematiek en prioritering van de gemeente. Enkele onderwerpen die aan bod zijn geweest zijn aanpak ernstige overlast, woninginbraken, verkeersveiligheid, alcohol en huiselijk geweld. In de toekomst, per 1 januari 2009, wil het samenwerkingsverband Noord- en Oost Gelderland overgaan in een regionaal veiligheidshuis, NOG veilighuis.

Net als bij de vorige twee modellen is het ook bij dit model een knelpunt dat er een verschil zit in problematiek van de kleine en de grote gemeenten. Dit heeft tot gevolg dat de gemeenten het niet altijd eens zijn met elkaar. Een onderliggende oorzaak hiervan is dat niet alle gemeenten het veiligheidsbeleid goed van de grond krijgen. In IJsselland ondervindt men hinder hiervan. Bij Brabant-Zuidoost is ondervonden dat burgemeesters opdrachten van het Regionaal College aanpakken maar dat deze door de gemeenteraad worden afgekeurd. Daarbij komt dat sommige gemeenten de rol als regisseur niet altijd goed oppakken en het betrekken van burgers als lastig wordt ervaren.

Samenwerkingsverbanden actief op niveau van model 3:

- Amsterdam-Amstelland
- Brabant-Zuidoost
- Drenthe: *Netwerk Veilig Drenthe*
- Haaglanden
- IJsselland: *Regionaal Coördinatiepunt Integrale Veiligheid IJsselland*
- Noord-Holland-Noord: *Programmabureau Integrale Veiligheid Noord-Holland Noord*
- Noord- en Oost-Gelderland: *NOG Veiliger*
- Rotterdam Rijnmond
- Twente: *Platform Integrale Veiligheid Twente*
- Utrecht
- Zuid Holland Zuid

GEEN REGIONALE SAMENWERKING

Naast de drie modellen van regionale samenwerking is er ook nog een aantal regio's waar niet wordt samengewerkt of dat de samenwerking vooralsnog onduidelijk is. De

volgende districten of veiligheidsregio's werken (nog) niet samen op het gebied van sociale veiligheid:

- Gelderland-Midden: *District Arnhem Veluwezoom*
- Gelderland-Zuid: *District Nijmegen*
- Groningen: *District Groningen/Haren*
- Hollands Midden: *District Rijn en Veenstreek*
District Leiden-Voorschoten
- Kennemerland
- Limburg-Noord: *District Venlo*
- Midden- en West-Brabant: *District Bergen op Zoom*
District Breda
District Tilburg
- Zuid-Limburg

VEILIGHEIDSREGIO'S EN SOCIALE VEILIGHEID

Op het gebied van fysieke veiligheid wordt in Nederland al langer samengewerkt in de vorm van Veiligheidsregio's. In dit hoofdstuk wordt het verband gelegd tussen de Veiligheidsregio's en de regionale samenwerkingsverbanden op sociale en integrale veiligheid. Bekeken wordt of de twee vormen van samenwerking raakvlakken hebben om op termijn nader tot elkaar te groeien.

DE VEILIGHEIDSREGIO

Op de website van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt een uitleg gegeven van wat een veiligheidsregio is en wat het doel is van een veiligheidsregio.

WAT IS EEN VEILIGHEIDSREGIO?

Nederland kent 25 veiligheidsregio's. In een veiligheidsregio werken politie, brandweer en geneeskundige diensten samen voor de hulpverlening aan de burger. Ook het optreden van gemeentelijke en andere diensten in samenwerking met de hulpverleningsdiensten in geval van een ramp of een crisis wordt in een veiligheidsregio geregeld. Zo zijn er ook voorbeelden van rampen waarbij het waterschap of zelfs eenheden van defensie meehelpten. De geografische ligging van de veiligheidsregio's komt overeen met de grenzen van de huidige politieregio's.

De veiligheidsregio wordt geleid door alle burgemeesters uit de regio die samen het bestuur van de veiligheidsregio vormen, op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. De korpsbeheerder is voorzitter van het bestuur. Het bestuur is verantwoordelijk voor de basis brandweerbijstand tot en met de bestrijding van rampen en crises in zijn regio. Een veiligheidsregio is dan ook gericht op de fysieke veiligheid.

Het bestuur wordt ondersteund door de korpschef van politie, de regionaal geneeskundig functionaris, de regionale brandweercommandant en de coördinator veiligheid van de gemeenten. De coördinator veiligheid van de gemeenten, vaak een gemeentesecretaris, verzorgt de aansluiting van de gemeentelijke processen bij rampen en crises. Een regionaal veiligheidsbureau zorgt voor de ondersteuning, ambtelijke voorbereiding en uitvoering van de besluiten.

Lokale openbare orde en veiligheid is een autonome taak voor de gemeente. Veelal zijn gemeenten te klein om de voorbereiding op rampen en crises goed te regelen. De gemeenten kunnen een beroep doen op de regio. Op deze manier wordt ook bestuurlijke drukte voorkomen. Zij die dagelijkse verantwoordelijkheden hebben, hebben die ook als er zich daadwerkelijk een grote ramp voordoet.

Door de veiligheidsregio's is er overal in Nederland een minimum niveau van veiligheid. De regio's staan vrij om eventueel maatwerk toe te passen.

DOEL VEILIGHEIDSREGIO'S

Het doel van de veiligheidsregio's is het zijn van een goed geoefende professionele organisatie voor rampen en crisisbeheersing. Met een daadwerkelijk krachtadig bestuur dat in de regio kan doorpakken.

De financiering van de veiligheidsregio's is conform de wetgeving primair een verantwoordelijkheid van de gemeenten. Daarnaast is er de rijksfinanciering op grond van het Besluit doeluitkering bestrijding van rampen en zware ongevallen (BDUR).

TAKEN EN BEVOEGDHEDEN VEILIGHEIDSREGIO

Het bestuur bevordert een multidisciplinaire aanpak en draagt zorg voor:

- het inventariseren van risico's
- het adviseren van het bevoegde gezag over risico's
- het adviseren van Colleges van B&W over haar taken
- het voorbereiden op branden en zware ongevallen en het organiseren van rampenbestrijding en crisisbeheersing
- het instellen en in stand houden van een brandweerorganisatie
- het instellen en in stand houden van een organisatie voor de geneeskundige hulpverlening
- het voorzien in een meldkamerfunctie
- het voorzien in nazorg bij branden, zware ongevallen, rampen en crises
- het aanschaffen en beheren van materieel
- het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening

GEZAG TEN TIJDE VAN EEN RAMP

Het gezag tijdens een ramp, crisis of een dreiging is afhankelijk van de grootte van het incident. Indien het een lokale ramp, crisis of dreiging betreft dan heeft de burgemeester van de betreffende gemeente een aantal bevoegdheden en taken. Het opperbevel bij branden en ongevallen waarbij de brandweer een taak heeft is belegd bij de burgemeester. Tevens kan hij ten behoeve van de openbare orde de leiding van het ambulancevervoer aanwijzingen geven. Ook behoort de communicatie tijdens een incident, crisiscommunicatie, tot de taak van de burgemeester.

Indien het een bovenlokale ramp, crisis of dreiging betreft gaat het opperbevel van de burgemeester over op de voorzitter van de veiligheidsregio, de korpsbeheerder.

Zodoende is er sprake van een éénhoofdig gezag.

HET REGIONAAL COLLEGE EN SOCIALE VEILIGHEID

Om de sociale veiligheid maar ook de fysieke veiligheid te garanderen is politie-inzet van groot belang. Het Regionaal College is het orgaan dat in elke politieregio de politie-inzet afstemt met de alle burgemeesters uit de regio. Het beheer van en de taakuitvoering door de regionale politie is geregeld in de Politiewet 1993. Het bestuur van het Regionaal College wordt gevormd door de burgemeesters. De taken van de politie zijn op te delen in vier kerntaken; opsporen, handhaven, hulpverlenen en signaleren/adviseren.

In de meeste regionale samenwerkingsverbanden die werken volgens model 3, het Regionaal Collegemodel, wordt vaak een burgemeester uit het Regionaal College aangewezen als portefeuillehouder van sociale (en integrale) veiligheid. Uit deze ontwikkeling blijkt dat de Regionale Colleges en daarmee de burgemeesters het belang inzien dat sociale veiligheid ook op regionaal niveau kan worden opgepakt. Sociale veiligheid en openbare orde waren tot voor kort nog vaak het domein dat door elke individuele gemeenten werd opgepakt. Immers, de gemeente heeft de regie op het eigen veiligheidsbeleid. Aan deze regierol wordt niet getornd, maar het is wel duidelijk dat gemeenten steeds vaker elkaar opzoeken om sociale veiligheidsproblemen gezamenlijk op te lossen. Veel problemen zijn namelijk niet alleen gemeente gebonden, maar gaan vaak over de gemeentegrenzen heen. Dit wordt dus nu door de Regionale

Colleges erkend. Deze ontwikkeling zal zich de komende jaren waarschijnlijk voortzetten waardoor in steeds meer regio's model 3 als vorm wordt gekozen.

Daarmee kent Nederland voor zowel de sociale als de fysiek veiligheid regionale samenwerking. Deze samenwerking ontwikkelt zich tot op heden veelal gescheiden. In 2009 wordt naar alle waarschijnlijkheid de wet op de Veiligheidsregio's ingevoerd. Deze wet richt zich echter alleen op fysiek veiligheid en niet op sociale veiligheid. Is dat een gemiste kans? Is het mogelijk dat de ontwikkelingen van de Veiligheidsregio's gekoppeld worden aan die van de Regionale Colleges? De grenzen van de 25 Veiligheidsregio's en die van de Regionale Colleges (de politieregio's) zijn al dezelfde. Er zou dan een overkoepelend orgaan kunnen ontstaan die zich richt op zowel de sociale als de fysieke veiligheid in de regio.

Op dit moment worden de besturen van beide organen gevormd door de burgemeesters van de gemeenten in de regio. Voor de Veiligheidsregio is dat het Algemeen Bestuur en voor de politieregio het Regionaal College. Echter de taakopvatting van beide besturen is verschillend van aard. Het samenvoegen van beide besturen is daarom ook niet gemakkelijk. De Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding (NVBR) geeft als reactie: *"een bestuur op basis van verlengd lokaal bestuur (veiligheidsregio) laat zich moeilijk verenigen met een bestuursorgaan op basis van functioneel bestuur (politieregio)"*¹.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft een model samenwerkingsconvenant vervaardigd om de afstemming en samenwerking tussen het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio en het Regionaal College te stroomlijnen. Met dit model kan er eenduidige aansturing ontstaan welke tot uiting komt in gezamenlijke bestuurlijke besluitvorming.

Eventueel kan er ook een personele unie worden opgetuigd. Dit houdt in dat het bestuur van het ene orgaan tevens deel uitmaakt van het andere orgaan. De personele unie dient om het beleid van beide organen op elkaar af te stemmen. Beide besturen blijven autonoom. In de veiligheidsregio Noord-Holland-Noord maken ze gebruik van een personele unie om de besturen zo goed mogelijk te laten functioneren.

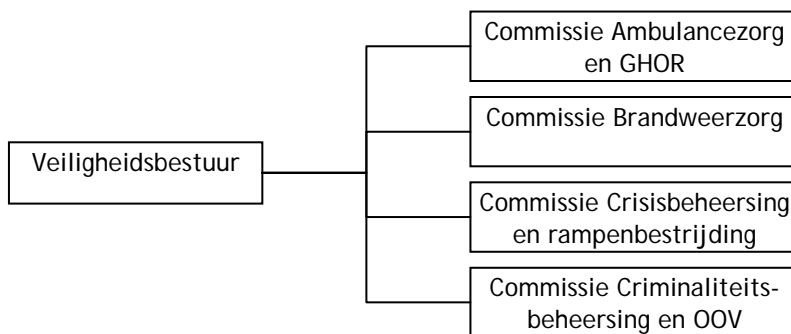
Er zitten een aantal haken en ogen aan een eventuele koppeling van beide besturen. Hoe zorg je er voor dat de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van beide besturen gewaarborgd blijven en deze niet door elkaar gaan lopen. Zowel het samenwerkingsconvenant als de personele unie hebben als doel om een eenduidig en gestroomlijnd beleid te voeren. Maar welke oplossing is de beste en geeft de beste resultaten? Om hier een gedegen antwoord op te kunnen geven is het noodzakelijk om dit verder uit te zoeken.

Er zijn al samenwerkingsverbanden actief in Nederland die de sociale veiligheid hebben ingebed in de veiligheidsregio, of die al hard op weg zijn naar een dergelijke constructie. Zo is bijvoorbeeld in de veiligheidsregio Noord Holland Noord sociale veiligheid toegevoegd aan de bestaande structuur. Dit is een bewuste keuze van het Regionaal College geweest. De bewustwording hiervan was een proces dat enkele jaren in beslag heeft genomen. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een personele unie, waarbij de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor elke partij helder en duidelijk

---

¹ Reactie NVBR op wetsvoorstel van 03-09-2007

zijn. De organisatie van het samenwerkingsverband van Noord Holland Noord ziet er als volgt uit:

In andere regio's wordt ook gewerkt aan de aansluiting met de veiligheidsregio. Echter dit is nog niet zo concreet als bij de regio Noord Holland Noord. Zo ziet de regio Haaglanden het in de toekomst als een uitdaging om sociale veiligheid te koppelen aan de veiligheidsregio.

In de regio IJsselland wordt al verbinding gezocht met o.a. de GHOR en de brandweer voor wat betreft de fysieke veiligheid. Bij de regio Twente is een platform opgericht waaraan onder andere een vertegenwoordiger van de veiligheidsregio deel neemt.

Kortom, er zijn in Nederland enkele regio's die een weg zoeken naar samenwerking op het gebied van sociale en fysieke veiligheid. De vraag blijft echter hoe dit het beste kan worden geregeld.

CONCLUSIES & AANBEVELINGEN

CONCLUSIES

Dit onderzoek heeft meer inzicht verschaft in de stand van zaken van samenwerkingsverbanden op het gebied van sociale veiligheid in Nederland. Uit het onderzoek komen een aantal conclusies naar voren. Deze zijn als volgt:

De modellen van regionale samenwerking zijn niet gebonden aan een geografische ligging.

Er is geen vast patroon of geografische volgordelijkheid in de modellen van regionale samenwerking in Nederland. Dit houdt in dat de geografische ligging van het samenwerkingsverband niet van invloed is op het type model van samenwerking. Dit beeld is gevisualiseerd in een geografische kaart van Nederland waarop alle samenwerkingsverbanden te zien zijn. Deze kaart staat in bijlage 1.

Onderwerpen niet afhankelijk van model

De onderwerpen welke door de samenwerkingsverbanden worden aangepakt zijn niet per samenwerkingsmodel te benoemen. Er zijn wel overeenkomsten in de onderwerpen die worden aangepakt alleen deze zijn niet afhankelijk van het niveau waarop men samenwerkt.

Onderwerpen niet afhankelijk van geografische ligging

De onderwerpen welke door de samenwerkingsverbanden worden aangepakt zijn niet aan een geografische ligging verbonden.

Modellen bieden houvast en moeten niet begrenzend zijn

De drie modellen zijn geen vast stramien om te komen tot regionale samenwerking. De modellen schetsen een beeld van drie verschillende ideaaltypische vormen van regionale samenwerking in Nederland. Dit houdt echter niet in dat er geen andere vormen van samenwerking mogelijk zijn. Niet ieder samenwerkingsverband valt in het hokje van een bepaald samenwerkingsmodel in te passen. Er zijn ook tussenvormen mogelijk. De modellen bieden een houvast of een voorbeeld voor hoe de samenwerking kan worden opgebouwd of uitgewerkt. Het wil ook niet zeggen dat het derde model het beste model van samenwerking is, dit is geheel afhankelijk van de behoefte van de betrokken gemeenten en andere partijen.

AANBEVELINGEN

Zoals uit de conclusies blijkt hebben de regionale samenwerkingsverbanden te kampen met soortgelijke veiligheidsvraagstukken en problemen. Aanbeveling is de samenwerkingsverbanden in Nederland op de hoogte brengen van elkaars best practices. Zodoende hoeft niet telkens het wiel opnieuw te worden uitgevonden en kan er effectiever en efficiënter worden gewerkt. Op de CCV site moet een overzicht komen van alle best-practices uit de regio.

Het CCV zou in samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de regionale samenwerkingsverbanden kunnen ondersteunen om waar nodig de samenwerking verder uit te diepen en meer body te geven. Het CCV moet met het ministerie van BZK in gesprek om te kijken of er een voorkeur bestaat voor één van de drie regionale samenwerkingsmodellen.

Daarnaast zou het CCV in samenwerking met BZK en de VNG de regionale samenwerkingsverbanden kunnen ondersteunen om meer aansluiting te vinden met de Veiligheidsregio's. Echter hiervoor dient een diepgaander onderzoek te worden gedaan naar de Veiligheidsregio's en hoe sociale veiligheid hierin kan worden geïntegreerd. Het is ook nog de vraag of er überhaupt wel behoefte en draagvlak is om sociale veiligheid en fysieke veiligheid te koppelen. Hiervoor dienen de regionale samenwerkingsverbanden die al enige vorm van verbinding met de Veiligheidsregio hebben nader te worden onderzocht.

BRONNEN

WEBSITES

www.vng.nl
www.vnog.nl
www.minbzk.nl
www.veiligegemeenten.nl
www.veiligheidszorg.nl/piv
www.nvbr.nl

LITERATUUR

Mr. J.G. Groeneveld-Louwerse (2004). *Publieke wenselijkheid of private beleidsvrijheid. Uitgaven vanwege het Instituut voor Ondernemingsrecht Rijksuniversiteit Groningen, deel 49*. Kluwer

Regionale Samenwerking binnen integraal veiligheidsbeleid, onderzoek van de B&A groep, Den Haag, 1 november 2006

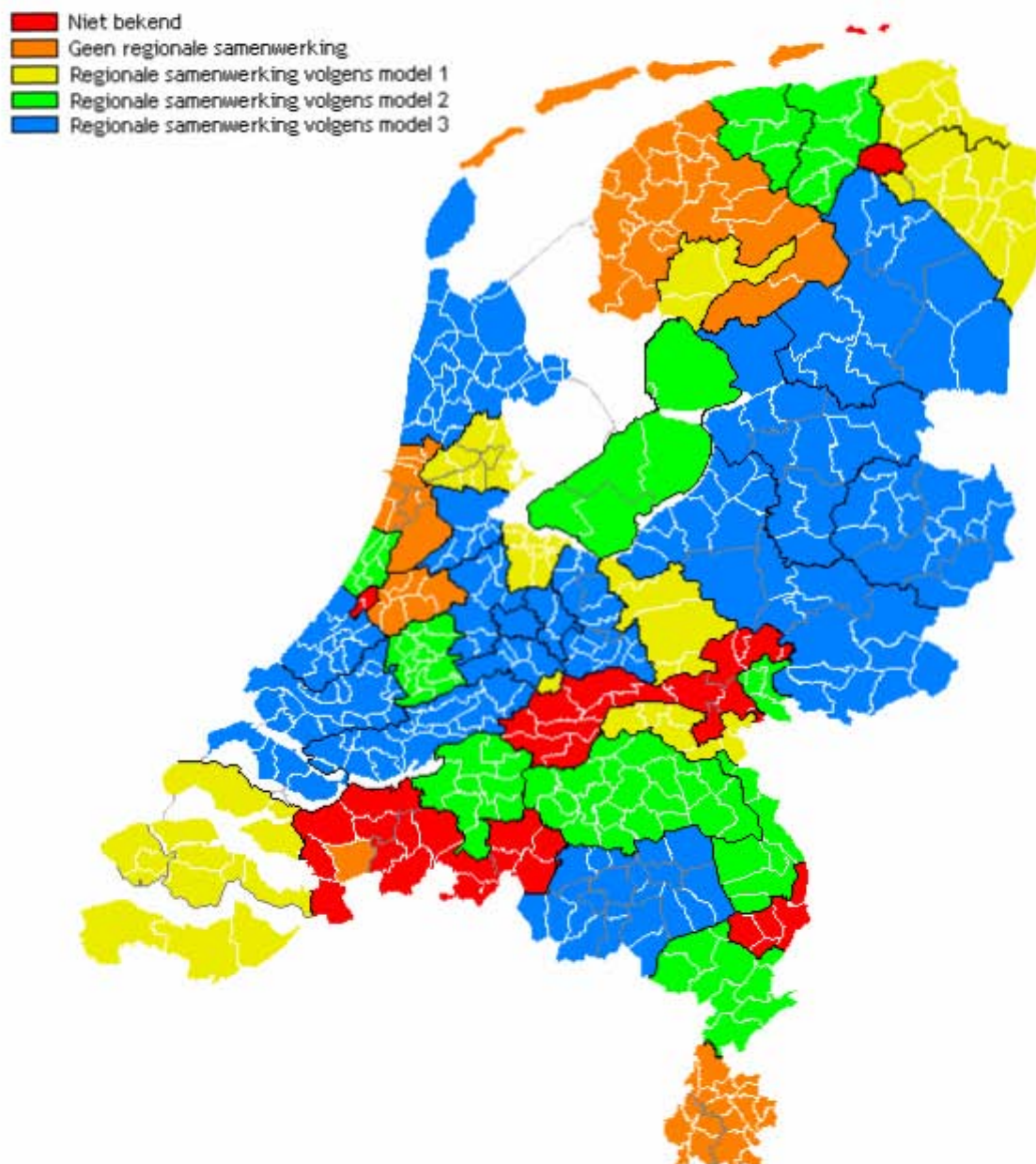
Met dank aan:

Mevr. M. Bouwman, Amsterdam-Amstelland
Mevr. D. Goutier, District De Leygraaf, Brabant Noord
Mevr. J. Mol-Harte, Brabant West
Mevr. J. Mans, Platform IVB, Brabant Zuid-Oost
Dhr. T. Wouters, Platform IVB, Brabant Zuid-Oost
Mevr. L. vanden Boeynants, District Oosterhout, Brabant Zuidoost
Dhr. E. Winthagen, Gemeente Oosterhout
Dhr. H. Roijmans, Integraal Veiligheidscoördinatoren Overleg 'De Kempen', Brabant Zuid-Oost
Dhr. F. Kloosterhuis, Netwerk Veilig Drenthe, Drenthe
Dhr. J. Bos, Provincie Drenthe
Dhr. G.J. Fokkema, Flevoland
Dhr. A. Dillema, Noord Oost Friesland (NOFA)
Mevr. H. Wagemans, Zuid Friesland
Dhr. P. Slot, Politie Fryslan
Dhr. H. Visser, Politie Fryslan
Dhr. Q. Dikschei, District Rivierenland, Gelderland Midden
Dhr. D. Klein, District West-Veluwe Vallei, Gelderland Midden
Mevr. J. van Gelder, District Tweestromenland, Gelderland Zuid
Dhr. T. Binneveld, District De Waarden, Gelderland Zuid
Dhr. L. Vos, Regio Gooi- en Vechtstreek
Dhr. E. Roossien, District Midden Oost Groningen, Groningen
Mevr. Y. Oosterhof, District Noord West Groningen, Groningen
Dhr. P. Blankwaard, Haaglanden
Dhr. O. Jansen, Provincie Zuid-Holland
Mevr. M. Koppers, Provincie Zuid-Holland
Dhr. D. Roodenburg, District Rijn & Veenstreek, Hollands-Midden
Mevr. G. Mohebbi, District Rijn & Veenstreek, Hollands-Midden
Dhr. R. Gottmer, District Duin & Bollenstreek, Hollands-Midden
Dhr. A. Verhaar, District Midden-Holland, Hollands-Midden

Dhr. W. van de Eshof, gemeente Leiden, Hollands-Midden
Dhr. G.J. Blom, politie Leiden, Hollands-Midden
Mevr. L. Poot, RCIV, IJsselland
Mevr. C. Tebbens, District Venray, Limburg-Noord
Mevr. P. Bulk, District Midden Limburg, Limburg-Noord
Dhr. N. Thewissen, Limburg-Zuid
Mevr. M. Sturm, NOG-veiliger, Noord- en Oost Gelderland
Mevr. A. van Veldhuisen, Gemeente Zutphen, Noord- en Oost Gelderland
Dhr. P. Gigengack, Programmabureau IV, Noord-Holland Noord
Dhr. T.P.J. Bruinsma, Commissie Bruinsma, Rotterdam-Rijnmond
Mevr. A. Rodenburg, Commissie Bruinsma, Rotterdam-Rijnmond
Dhr. Meuleman, Platform Integrale Veiligheid Twente
Mevr. J. Slot, Platform Integrale Veiligheid
Dhr. R. Visscher, District Rijn en Venen, Utrecht
Mevr. D. Lenten, District Lekstroom, Utrecht
Mevr. S. Katsikas, District Binnensticht, Utrecht
Dhr. F. Faes, District Binnensticht, Utrecht
Mevr. E. Kroese, Regionaal Overleg IV, Zaanstreek-Waterland
Dhr. S. Portegies, Provincie Zeeland
Dhr. T. Terlouw, Gemeente Middelburg, Zeeland
Dhr. H. Hubregts, Gemeente Middelburg, Zeeland
Mevr. M. Muijzer, Veiligheidssociëteit, Zuid-Holland Zuid
Dhr. H. Wouters, Veiligheidssociëteit, Zuid-Holland Zuid

BIJLAGE 1: OVERZICHT REGIONALE SAMENWERKING IN NEDERLAND

Centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid

Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid is hét centrale kenniscentrum dat samenhangende instrumenten ontwikkelt en implementeert om de sociale veiligheid te vergroten. Het CCV stimuleert samenwerking tussen publieke en private organisaties om criminaliteit integraal terug te dringen en vormt een schakel tussen beleid en praktijk.

Het CCV heeft o.a. volgende instrumenten en regelingen in beheer:

- Keurmerk Veilig Ondernemen
- Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan
- Politiekeurmerk Veilig Wonen

Het CCV richt zich op instanties, instellingen en brancheorganisaties en niet op burgers of individuele ondernemers.

De stichting Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid is een initiatief van het Ministerie van Justitie, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie, het Verbond van Verzekeraars, werkgeversorganisatie VNO-NCW, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Raad van Hoofdcommissarissen.

Directeur: Mw. mr. drs. I.M. Haisma

adresgegevens
Jaarbeursplein 17
Utrecht

tekst
Debra van der Heijden

Utrecht, 19 december 2008